

DECIZIE

nr. 6/4

din 03.12.2020

*Cu privire la activitatea bibliotecilor din
raionul Ungheni în perioada 2019-2020*

În baza Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006;
În baza Legii privind statutul alesului local 768-XV din 02.02.2000 art. 13(1) lit.e);
Având în vedere nota informativă cu privire la activitatea bibliotecilor din raionul Ungheni în
perioada 2019-2020, prezentată de dl V. Pîslaru, șef interimar Secție cultură și turism,

Consiliul raional Ungheni,

DECIDE:

1. Se ia act de nota informativă cu privire la activitatea bibliotecilor din raionul Ungheni în perioada 2019-2020, se anexează.
2. Secția cultură și turism (șef interimar V. Pîslaru) va asigura funcționarea eficientă a bibliotecilor din subordine, în baza indicatorilor de eficacitate, eficiență și performanță.
3. Se recomandă Autorităților publice locale de nivel I alocarea mijloacelor financiare necesare pentru:
  - întreținerea edificiilor și spațiilor;
  - achiziționarea resurselor informaționale;
  - dezvoltarea serviciilor de bibliotecă;
  - dotarea cu echipamente și tehnologii informaționale;
  - asigurarea salarizării și formarea profesională continuă a personalului.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii se atribuie dnei Tatiana Lazar, vicepreședintele raionului.

Președintele ședinței

Oleg BELBAS

Contrasemnează:
Secretarul Consiliului raional

Rodica LIȚCAN

CONSILIUL RAIONAL UNGHENI
SECȚIA CULTURĂ ȘI TURISM

Notă informativă
privind activitatea bibliotecilor din raionul Ungheni
în perioada 2019 – 2020

Rețeaua bibliotecilor publice teritoriale din raionul Ungheni, parte a sistemului național de biblioteci, numără 56 de instituții. Fondatorii celor 56 biblioteci publice sunt autoritățile publice locale de nivel I și II: pentru 48 biblioteci – consiliile comunale/sătești (31), 2 (BP Romanovca și BP or. Cornești) – Consiliul orășănesc Cornești, 6 (Biblioteca Publică Raională și 5 filiale) – Consiliul Raional Ungheni.

Biblioteca Publică Raională „Dimitrie Cantemir” (BPR – în continuare), fondată în noiembrie 1946, are statut de centru biblioteconomic pentru bibliotecile din rețea. Biblioteca funcționează sub autoritatea Consiliului Raional Ungheni, în cadrul Secției Cultură și Turism, care îi asigură baza materială și resursele financiare pentru buna funcționare, având următoarea structură:

1. Serviciul Asistență metodologică de specialitate
2. Serviciul Dezvoltarea și evidența documentelor
3. Serviciul Informativ – bibliografic
4. Serviciul Relații cu publicul
5. Centrul de formare și acces la internet Novateca
6. Biblioteca pentru copii și filiale
7. Centrul Inovativ Laboratorul FabLab

BPR „D. Cantemir”, Biblioteca pentru copii sunt amplasate într-o clădire special construită cu o suprafață totală de 1296 m². Filiala 1 „Dumitru C. Moruzi” are sediul în cartierul Dănuțeni și cuprinde o suprafață de 74 m². Filiala 2 se află în incinta Centrului Cultural Multifuncțional „Regina Maria”, cartierul Berești, cuprinzând o suprafață de 38 m². Filiala 4 este amplasată în incinta Liceului Teoretic „Gh. Asachi” ocupând un spațiu de 74 m². Filiala 5 este amplasată în incinta școlii primare „Sp. Vangheli” cu o suprafață de 70 m². Celelalte 50 de biblioteci, cu o suprafață totală de 2709 m², sunt amplasate în spații adaptate din cadrul altor instituții (case și cămine culturale, primării, instituții de învățământ, instituții medicale etc.)

Obiectivele generale ale activității bibliotecilor publice teritoriale din raionul Ungheni sunt:

- Diversificarea și creșterea calității serviciilor de bibliotecă. Prestarea unei game atractive de servicii menite să ofere rapid utilizatorilor cele mai recente informații, accentuând rolul bibliotecii ca spațiu informațional;
- Asigurarea unui mediu de învățare pentru toate vârstele, printr-o ofertă de educație continuă și prin realizarea unei atmosfere confortabile de studiu;
- Îmbunătățirea relațiilor cu utilizatorii pe baza unui parteneriat activ între bibliotecar și utilizator;
- Formarea și perfecționarea continuă a personalului de specialitate din rețeaua bibliotecilor publice prin forme moderne, atractive;
- Diversificarea ofertei culturale și satisfacerea cerințelor exprimate de membrii comunității prin organizarea activităților culturale;
- Dezvoltarea colecțiilor de documente, asigurarea continuității colecțiilor, păstrarea caracterului enciclopedic, impunerea criteriului valoric și al actualității informației, menținerea echilibrului între cererea utilizatorilor și oferta instituției;
- Creșterea imaginii în comunitate prin mediatizarea permanentă în mass-media.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, pe parcursul perioadei de raportare, au fost implementate nouă **proiecte internaționale:**

- Proiectul „Consolidarea presei independente și a educației mediatice în Moldova” (SIMMLM), martie 2019 – octombrie 2020. Program de instruire în domeniul educației mediatice pentru bibliotecarii din bibliotecile publice.

Impact: 2 super-traineri în domeniul educației media. Suport de curs pentru 10 module/activități. Evenimentul de totalizare ”Târgul produselor media”. Beneficiari 12 bibliotecari din: s. Morenii Vechi,

s. Pîrlița, s. Todirești, s. Măgurele, s. Grăseni, s. Frăsinești, s. Negurenii Vechi, s. Zăzulenii Vechi, s. Morenii Noi, s. Buzduganii de Jos, s. Hârcești, s. Cetireni și 12 bibliotecari din raionul Călărași. Finanțare AO IREX Europa: 7000 lei. Parteneri locali: Expresul, Star Kebab. 60 participanți.

- Proiectul internațional educațional de încurajare a lecturii în grădinițe și acasă „Fiecare copil merită o poveste”, 2019-2020. Implementat de Asociația OvidiuRo, coordonat de Fundația Progres în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova.

Impact: 7 biblioteci teritoriale implicate (s. Frăsinești, s. Morenii Vechi, s. Măgurele, s. Todirești, s. Florești, s. Petrești, BPR), 4 educatori au primit GrădiBiblioteci ce cuprind: un raft de cărți prietenos, de înălțimea copiilor, în care cărțile sunt expuse frontal; o selecție de cărți ilustrate potrivite vârstei și adaptate noului curriculum.

- Proiectul internațional educațional „Ora să știm”, 2019-2020. Implementat de Fundația Progres, coordonat în Moldova de ABRM cu susținerea Deutsche Telekom Stiftung din Germania.

Impact: 2 biblioteci implicate (s. Valea Mare, s. Hârcești), 2 seturi de cărți, 40 ateliere de citit împreună a cărților ilustrate pentru copii cu tematică ȘTIM, adecvată vârstei, urmate de activități practice.

- Proiectul „Bibliotecile - spații democratice de informare și implicare civică”, noiembrie 2019 – octombrie 2020. Implementat de A.O. Baștina Frăsinești, în cadrul programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova” finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (9300\$).

Impact: Instruirea a 5 bibliotecari din 5 comunități din raionul Ungheni (s. Frăsinești, s. Alexeevca, s. Hristoforovca, s. Cornești, municipiul Ungheni) în domeniul educației civice; Crearea și dotarea cu mobilier a 5 spații democratice de informare și implicare civică în incinta bibliotecilor din cele 5 comunități. Crearea a 5 grupuri de inițiativă civică, formate din minim 8 persoane, care vor deveni o forță importantă în actul de guvernare locală, venind cu propriile idei, inițiative și metode de realizare a acestora. Inițierea unei campanii de informare și sensibilizare comunitară privind creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor în procesul de implicare în luarea deciziilor și soluționarea problemelor locale.

- Proiectul „EU sunt promotorul schimbării”, implementat de ABRM, în cadrul programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, noiembrie 2019 – octombrie 2020. Finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (3000\$).

Impact: Instruirea a 5 bibliotecari din 5 comunități din raionul Ungheni (s. Valea Mare, s. Florițoaia Veche, s. Florești, s. Măcărești, or. Cornești) în domeniul Advocacy. Identificarea și formarea a 5 GAC-uri la nivel local și instruirea acestora în identificarea, planificarea și realizarea unor inițiative civice de soluționare a problemelor locale utilizând tehnici de advocacy; Implementarea celor mai bune inițiative înaintate de către GAC (construcția unui foișor, curățirea unui izvor, pavarea trotuarului din parc, reconstruirea scenei de vară, amenajarea unui spațiu de recreere pentru tineri).

- Proiectul „Promovarea informării alegătorilor”, decembrie 2018 – martie 2019. Campanie de informare și educare electorală desfășurată prin intermediul rețelei bibliotecilor publice organizată de IREX, cu suportul financiar al Ambasadei SUA în Republica Moldova.

Impact: Doi bibliotecari formatori din raionul Ungheni au organizat instruirii în domeniul informării alegătorilor pentru 70 bibliotecari, din raioanele Ungheni și Călărași, care la rîndul lor au diseminat informația la circa 750 adulți. Broșuri, materiale informaționale, imagine sportivă în comunitate. Parteneri: CICDE, Primăria municipiului Ungheni.

- Proiectul „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente”, august – noiembrie 2019. Lansat și finanțat de Ambasada SUA în RM, implementat de CICDE, coordonator ABRM.

Impact: 5 bibliotecari formatori din raionul Ungheni au organizat instruirii cu tematica „Democrația se învață de la local la național” pentru 100 bibliotecari, 200 copii, 250 adulți. Broșuri, materiale informaționale, imagine sportivă în comunitate. Partener: CICDE.

- Proiectul „Coding for Kids in Libraries – CODE Kids / CodeKids - Copiii fac coding în bibliotecile publice”, 2020. Proiect implementat de Fundația PROGRESS și Asociația ETIC (Cluj), finanțat de Romanian - American Foundation (RAF), Orange România, CEZ Vânzări, Societe General. Are ca scop crearea unei mișcări de coding și ȘTIM în care copii, tineri și bibliotecari din mediul rural își dezvoltă competențele digitale și se implică în viața comunității din care provin prin rezolvarea unor teme digitale creative.

Impact: Crearea și menținerea cluburilor de coding în 4 biblioteci publice (Ungheni, s. Valea Mare, s. Florești, s. Drujba) pentru familiarizarea a 52 de copii cu bazele competențelor de coding și rezolvarea unui număr de sarcini de bază; Instruirea a 4 bibliotecari și 2 copii ambasadori din fiecare localitate selectată pentru facilitarea dobândirii competențelor de coding.

- Proiectul „Insula de poveste”, 2020, inițiat de Asociația OvidiuRo, cu suportul Dademan și Fundația Progres, implementat în Republica Moldova de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”.

Impact: 9 bibliotecari din raion, timp de o lună, vor aduce bucuria lecturii la 55 de copii cu vârsta de 4-5 ani din familii defavorizate, respectând toate regulile de protecție în condiții de pandemie. Scopul proiectului este de a oferi șansa să descopere fascinația cărții și a lecturii copiilor din familii, care ni-și pot permite să procure cărți și nu au vizitat deocamdată biblioteca. După ce vor asculta povestea „Omida cea flămândă” de Eric Carle în lectura bibliotecarului, fiecare copil va primi în dar această carte ilustrată. De asemenea, bibliotecarii vor îndruma părinții cum să le citească copiilor și îi vor informa despre importanța lecturii în dezvoltarea acestora.

Activitatea în domeniul **dezvoltării și organizării colecțiilor** bibliotecilor a fost axată pe:

- asigurarea diversității tipologice, tematice și lingvistice a colecțiilor în concordanță cu necesitățile de lectură și informare ale utilizatorilor reali și potențiali;
- realizarea unei politici eficiente de selecție și achiziție a resurselor documentare și informaționale în corespundere cu specificul contingentului de utilizatori, ofertele existente pe piața editorială, mijloacele financiare disponibile;
- evidența fondului documentar în corespundere cu instrucțiunile în vigoare;
- organizarea rațională a colecțiilor în vederea optimizării și facilitării accesului la documente;
- asigurarea securității și condițiilor de păstrare a resurselor documentare și informaționale.

Serviciul dezvoltare și evidență a documentelor de bibliotecă din cadrul BPR a continuat operațiunile de evidență, prelucrare curentă a documentelor intrate din surse bugetare și din donații prin efectuarea operațiunilor specifice de catalogare, clasificare și indexare. A fost oferită asistență metodică privind verificarea colecțiilor, întocmirea documentației de evidență și a proceselor-verbale de casare a documentelor pentru angajații bibliotecilor publice teritoriale.

Conform mărimii colecțiilor 11 biblioteci fac parte din categoria a 2-a (2001 până la 5000 volume), 35 din categoria a 3-a (5001 până la 10000 volume) și 10 din categoria a 4-a (10001 până la 100000 volume). În anul 2019 în colecțiile bibliotecilor publice din raion au intrat 5305 unități materiale (u.m. – în continuare) documente (în anul 2015 – 7648 u.m., 2016 – 6056 u.m., 2017 – 4410 u.m., 2018 - 4998 u.m.), din ele 5194 fiind în limba română. 27 biblioteci au procurat 2031 volume, în valoare de 183758 lei, diferența provenind din donații. Au fost eliminate 1150 u.m. documente, din care 1111 în limba română. Fondul total de documente existent la 01 ianuarie 2020 fiind de 447901 u.m., din care în limba română 292193, în alte limbi 155708. Au fost perfectate 448 de abonamente la publicațiile seriale curente. Pe parcursul a 9 luni ale anului 2020 au fost achiziționate 2755 u.m. documente(cărți, publicații seriale). În 18 biblioteci din raion procedura de achiziții este în desfășurare. Valoarea totală a documentelor achiziționate și a celor ce urmează a fi achiziționate este de circa 294804 lei. Nu au alocat resurse financiare pentru achiziția de carte, în anii 2019 – 2020, autoritățile publice locale din or. Cornești, s. Agronomovca, com. Cioropcani, com. Condrătești și s. Cornova, unde biblioteca nu a activat.

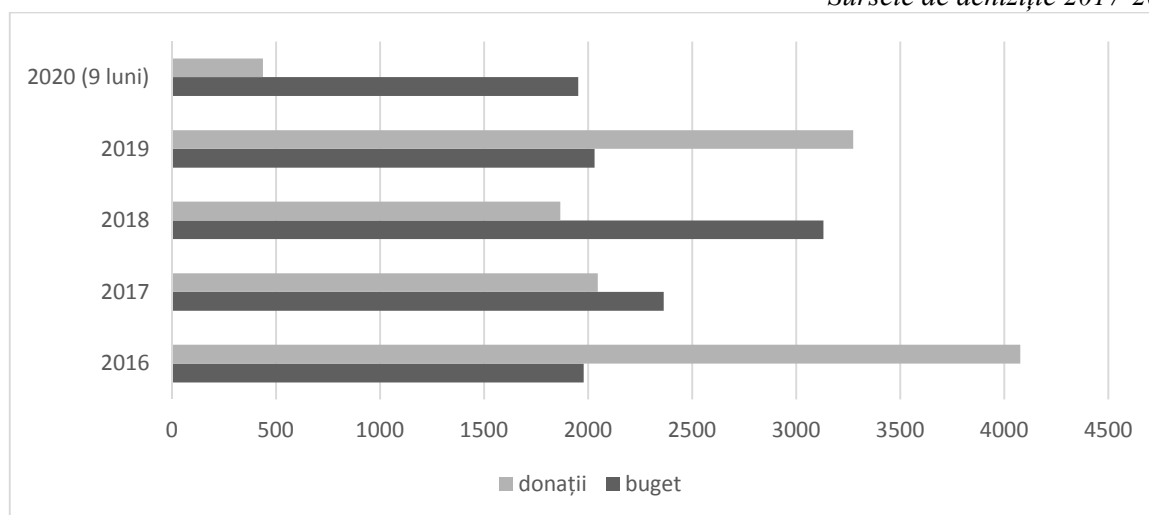
Dinamica achizițiilor 2019-2020

Nr. d/o	Instituția/localitatea	Anul 2019				Anul 2020			
		Cărți (u.m.)		Publicații seriale (titluri)	Valoarea achiziției MDL	Cărți (u.m.)		Publicații seriale (titluri)	Valoarea achiziției MDL
		achiziții	donatii			achiziții	donatii		

1.	BPR „D. Cantemir”	736	1769	141	103911	1260	236	124	126857
2.	or. Cornești	-	19	2	1485	-	-	-	-
3.	Romanovca	-	15	3	910	-	-	-	-
4.	Agromovca	-	16	1	960	-	-	-	-
5.	Alexeevca	-	20	9	885	În curs de desfășurare	-	7	9125
6.	Boghenii Noi	-	30	6	2132	18	-	4	2900
7.	Mircești	-	16	4	470	26	-	4	2900
8.	Bumbăta	-	19	7	1150	În curs de desfășurare	-	10	8423
9.	Bușila	34	28	6	5037	În curs de desfășurare	-	12	2800
10.	Cetireni	13	20	10	3364	-	-	11	2000
11.	Chirileni	33	15	7	4448	22	-	5	3300
12.	Cioropcani	-	11	3	630	-	-	3	500
13.	Stolniceni	-	22	3	1585	-	-	3	500
14.	Condrărești	-	30	7	500	-	-	5	869
15.	s. Cornești	83	29	4	8925	În curs de desfășurare	-	4	7600
16.	Cornova	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	Costuleni	-	15	8	760	15	-	5	1500
18.	Florești	52	41	11	4709	30	-	7	6250
19.	Florițoaia Veche	62	7	5	5445	În curs de desfășurare	-	4	5400
20.	Hârcești	-	222	-	2735	-	80	8	2500
21.	Drujba	-	12	-	700	57	-	5	5700
22.	Măcărești	-	22	10	800	15	80	8	8500
23.	Frăsinești	-	14	5	610	-	-	-	-
24.	Măgurele	71	125	3	5944	În curs de desfășurare	-	-	5000
25.	Mănoilești	-	28	9	2312	În curs de desfășurare	-	-	700
26.	Rezina	-	27	9	660	În curs de desfășurare	-	-	300
27.	Morenii Noi	5	14	7	860	-	-	11	3880
28.	Năpădeni	13	14	-	2200	În curs de desfășurare	-	-	1700
29.	Negurenii Vechi	12	24	5	3075	20	-	5	2200
30.	Coșeni	-	34	9	540	55	42	6	5400
31.	Țăghira	-	21	8	1415	45	-	-	1600
32.	Zăzulenii Vechi	-	18	5	880	În curs de desfășurare	-	-	1600
33.	Petrești	-	19	12	780	105	-	9	7959
34.	Medeleni	-	22	5	1325	În curs de desfășurare	-	4	4000
35.	Pârlița 1	-	-	-	-	În curs de desfășurare	-	-	1000
36.	Pârlița 2	92	20	4	8062	36	-	5	3500
37.	Hristoforovca	72	15	4	5387	60	-	2	5000
38.	Rădenii Vechi	125	23	11	14685	125	-	10	15374
39.	Sculeni	43	20	11	4090	În curs de desfășurare	-	14	2000
40.	Blindești	23	18	12	3105	-	-	11	1800
41.	Gherman	33	24	13	4730	În curs de desfășurare	-	-	-
42.	Sinești	64	16	9	4325	10	-	9	2487
43.	Teșcureni	-	17	8	870	În curs de desfășurare	-	-	10000
44.	Todirești	30	22	2	4030	29	-	7	4200

45.	Grăseni	39	23	8	3970	-	-	5	500
46.	Unțești	-	20	5	1420	În curs de desfășurare	-	-	2000
47.	Valea Mare	-	23	10	530	6	-	10	3400
48.	Buzduganii de Jos	-	-	-	-	19	-	10	3124
49.	Morenii Vechi	-	32	9	1290	-	-	10	456
50.	Zagarancea	19	36	14	3988	-	-	10	2000
51.	Semeni	13	24	15	2304	În curs de desfășurare	-	-	6500

Sursele de achiziție 2017-2020

Rata medie de înnoire a colecțiilor în anul 2019 a fost de 84,4 ani (38,1 ani – BPR, 130 ani – bibliotecile sătești/comunale), recomandarea IFLA/UNESCO pentru biblioteci fiind de 7-10 ani. Achiziția de carte per capita a constituit 0,05 recomandarea fiind de 0,25. Legea nr. 260/2017 cu privire la biblioteci prevede alocarea anuală de către autoritățile publice a mijloacelor financiare necesare pentru procurarea a minim 50 de titluri de documente la 1000 de locuitori. Este evidentă necesitatea alocării unor surse financiare corespunzătoare satisfacerii cerințelor față de colecțiile bibliotecilor.

Rata de înnoire a stocului 2015-2019

Anul	2015	2016	2017	2018	2019
rata de înnoire (ani)	60,9	73,3	100,7	88,7	84,4

Serviciile inițiate și implementate de bibliotecile din raionul Ungheni au fost orientate spre realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, declarate de ONU. Majoritatea, circa 80%, au fost orientate spre: O4 Educație de calitate; O8 Muncă decentă și creștere economică; O9 Industrie, inovație și infrastructură; O10 Inegalități reduse; O13 Acțiune asupra climei; O5 Egalitate de gen; O11 Orașe și comunități durabile. În 49 biblioteci, au fost prestate 203 servicii moderne de bibliotecă, inclusiv 168 pentru copii, la care au participat 6079 utilizatori, din care 4885 copii.

Cele mai impunătoare servicii sunt:

BPR „D. Cantemir” și filialele:

- **Clubul de robotică, Scopul:** Dezvoltarea și explorarea noțiunii de mecanică, inginerie și programare, totul într-un stil ludic și adaptat vârstei copiilor. **Grup țintă:** copiii cu vârsta 7 – 14 ani. Instruiți 167 copii. În urma sesiunilor de instruire s-a selectat o echipă a clubului de robotică, numit ”METEOR”, din 8 membri care au participat la mai multe concursuri locale, competiții naționale.
- **Serviciul Modern Biblioteca altfel...** în parteneriat cu grădinița „Steluța”. **Scopul:** Dezvoltarea interesului continuu pentru lectură prin diverse forme de activitate. **Participanți** – 30 copii grupa mare. 24 activități; 48 cărți lecturate; 12 Ateliere de creație; 20 Expoziții tematice; 2 activități distractive.

- Teatrul de papuși ”Guguță”. Scopul: Promovarea cărții prin intermediul artei teatrale. Au fost montate spectacolele: ”Leagănul bunicilor, leagănul părinților, leagănul meu – Poveștile lui Creangă”, ”O calatorie in lumea cărții”, ”Pupăza din tei”, ”Fluturile și pomul”, ”Hrăpăreții”. Participanți – 24.
- Serviciul modern de bibliotecă *În drum spre casă*. Scopul: dezvoltarea și cultivarea deprinderilor comportamentale pentru depășirea situațiilor periculoase, care se pot întâmpla în stradă, parc, școală, acasă. Grupul țintă copii de 6 – 12 ani. Parteneri: polițistul de sector, punctul medical din cartier.
- Serviciu modern de biblioteca *Femei cu idei*. Scopul: Implicarea femeii în problemele comunității prin diversificarea instrumentelor de comunicare. Grup țintă – 12 femei. 6 activități. Parteneri Școala Primară „Spiridon Vangheli”.
- Serviciu modern de biblioteca *Ora de poveste*. Scopul: dezvoltarea multiculturală a copiilor, punându-se accent, mai ales, pe formarea abilităților de receptare a textului. Este un program instructiv și distractiv în același moment, dezvoltă vocabularul, imaginația, lărgeste orizontul de cunoaștere copilului, formează primele deprinderi de a utiliza corect cartea.
- Serviciu modern de biblioteca *Prietenia pe o sfoară*. Scopul acestui serviciu este de a deschide orizontul copiilor către lectură și către operele celor mai mari scriitori de povești, de a pune în valoare imaginația și creativitatea copiilor și bibliotecarilor deopotrivă. Lucrările realizate pe parcursul lunilor iunie – august 2019 de către copii au fost reunite într-o expoziție deosebit de veselă și colorată și au fost afișate pe o sfoară în incinta bibliotecii.
- Serviciu modern de biblioteca *Dimineți de basm*. Scopul acestui serviciu a fost de a dezvolta la generația în creștere gustul estetic prin intermediul lecturii și vizionărilor de poveste. Pe parcursul verii anului 2019 bibliotecarele au mers în vizită la grădinițele din cartier, unde au diversificat timpul preșcolarilor.
- Serviciul *Biblioteca vine la tine*. Scopul: promovarea cărții la domiciliu, un serviciu extramuros adresat utilizatorilor fideli și mai puțin fideli, beneficiari ai bibliotecii, care vine în întâmpinarea celor ce la un moment dat din motive de sănătate nu se pot deplasa la bibliotecă, bătrânețe, dizabilități ori concediu de maternitate, timpului de afară. În ajutorul acestui serviciu sunt și 2 voluntari. Impact: 12 familii au fost deservite la domiciliu, vizite -36.
- Serviciul de promovare a cărții *Hai să citim o carte*. Scopul: familiarizarea utilizatorilor cu fondul de documente a bibliotecii, cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi. Grupul țintă: 7-12 ani. S-au desfășurat 18 ore de lectură cu un grup de 12 copii.
- Serviciul modern *În pas cu gadgeturile moderne*. Scopul: dezvoltarea competențelor digitale și abilităților de programare a utilizatorilor bibliotecii. Grup țintă: 136 utilizatori. S-au desfășurat 22 ateliere.
- Clubul *Meștericii*. Scopul: Promovarea artei frumosului în rândurile cititorilor prin tehnici și mijloace artistice. Dezvoltarea fanteziei, imaginației, dibăciei utilizatorilor prin desene, aplicații, confecționare de jucării hand-made, tehnica origami. Impact: 45 participanți, 7 - 15ani.
- Clubul *Democrației* având ca scop dezvoltarea competențelor de lideri sociali și de responsabilitate civică.
- *Biblioteca promovează online comunitatea*. Scopul: dezvoltarea abilităților utilizatorilor în domeniul tehnologiilor informaționale, implicarea acestora în crearea poveștilor digitale cu tematici diverse, în dependență de interesul lor, valorificând trecutul și prezentul comunității și facilitând accesul la informația locală a tuturor celor interesați. Impact: 30 povesti digitale create.
- Clubul *Tinerii BIBLIOVOLUNTARI*. Are ca scop formarea abilităților de explorare și planificare a carierei în biblioteconomie, participarea la activitățile de grup, atât în calitate de vorbitor, cât și în calitate de auditor.
- Clubul tânărului jurnalist. Scopul: educație media a utilizatorilor în comunitate.

Bibliotecile teritoriale:

- Banii inteligenți ai familiei. Scopul: educație financiară a comunității în biblioteci. Bibliotecile publice Teșureni, Bumbăta;
- iCAN pentru o carieră de succes. Scopul: dezvoltarea competențelor digitale a comunității. Bibliotecile publice Florești, s. Cornești, Valea Mare, Pîrlița (2), Alexeevca, Măcărești, Todirești;
- Servicii e-gov. Scopul: dezvoltarea capacităților practice în prestarea serviciilor e-gov.

Bibliotecile publice Boghenii Noi, Bumbăta, Cetireni, Cornova, s. Cornești, or. Cornești, Costuleni, Drujba, Frăsinești, Hîrcești, Hristoforovca, Mănoilești, Măcărești, Măgurele, Mircești, Morenii Vechi, Năpădeni, Rezina, Unțești;

- Sunt Eco am portofoliu digital. Scopul: Dezvoltarea competențelor educaționale ale adolescenților într-un mod interactiv, utilizând tehnologiile informaționale; creșterea gradului de conștientizare ecologică. Biblioteca Publică Bumbăta;
- Cetățeanul Activ produce o schimbare. Scopul: dezvoltarea activismului civic. Bibliotecile publice Costuleni, Frăsinești, Cetireni;
- Laboratorul de carieră. Scopul: dezvoltarea unor abilități și aptitudini personale și profesionale la tineri pentru a-i încuraja și a-i motiva să ia decizii eficiente în alegerea profesiei și de a-și construi o carieră de succes. Bibliotecile publice Gherman, Sculeni, Blîndești, Florești, Stolniceni, Cioropcani.

Oferta culturală a bibliotecilor publice din raion a inclus o gamă variată de activități, desfășurate în format tradițional, cu prezență fizică, până la începutul lunii martie, anul curent, iar începând cu luna mai, preponderent, în format on-line, prin intermediul paginilor de facebook, platformelor Zoom, Google Meet. Au fost organizate 2487 activități, din care 1838 pentru copii. Cele mai importante au fost organizate de către BPR:

Activități culturale 2019

- Serată literar-artistică dedicată Sărbătorii Naționale Ziua Comemorării lui Mihai Eminescu, Ziua Națională a Culturii „Cultura e floarea educației trecută prin suflet”
- Campanie dedicată Zilei Internaționale a Donației de Carte „Implică-te și dăruiește o picătură de inteligență”
- Colocviu literar „Limba română - distanța dintre inimă și umbra ei, care se numește suflet”, dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne
- Serată literar-artistică dedicată Zilei Internaționale a Femeii „Femeia - coroană încrustată cu cristale”
- Concurs literar-artistic dedicat Zilei Mondiale a Poeziei: „Când emoția și-a găsit gândul și gândul și-a descoperit cuvintele, atunci apare Poezia”.
- Masă rotundă dedicată Zilei Internaționale a Familiei: „Familia este școala în care ești deopotrivă profesor și elev”
- Discuție dedicată Zilei Internaționale a Tineretului: „Tinerii - Lumină pentru candela din suflet...”
- Șezătoare în ajun de Sfântul Andrei „Reîntoarcerea la rădăcini și tradiții”, cu participarea Grupului folcloric “Floare de dor” de la Centrul de Creație pentru Copii.
- Întâlnire cu scriitorii Victor Cobzac și Mihaela Cibotariu, lansare de carte „Poezii îngemănate”.
- Lansare de carte „Одному как согреться” cu Ludmila Maximova, oaspete din Sankt Petersburg.
- Lansare de carte „Ziua de naștere a lui Mihai Mihailovici” cu Dumitru Crudu.
- Lansare de carte „Vioara încă mai vibrează” cu Eudochia Sacaliuc.
- Lecturile verii ”Cartea nu are vacanță”. Un program bazat pe mișcare în aer liber, jocuri, ateliere de creativitate, vizionarea filmelor, concursuri cu diferite tematici. Au fost înscriși 64 de copii de la liceele din oraș cât și copii veniți în oșpeție la bunici.
- Ziua Cărții și a Dreptului de Autor. Ziua profesională a bibliotecarului. Genericul ”Curcubeu literar”.
- Zilele Zilele bibliotecii Dimitrie Cantemir. 04 - 08 noiembrie 2019. Program:
  - a) Campanie „Un Zâmbet și o invitație la bibliotecă”
  - b) GPS literar și istoric. Start unui nou proiect la bibliotecă
  - c) Conferință „Târgul serviciilor inovatoare 2019”
  - d) Vizită de studiu la Iași - Schimb de experiențe și bune practici între bibliotecari
- Nocturna Bibliotecii. Program: Master Class „Că nu e om să nu fi scris o poezie”, moderator Eudochia Sacaliuc, scriitoare ungheneană; MasterClass ”7 note muzicale să le știe fiecare”, moderator Sîrbu Rodica, profesoară școala de muzică; Discuție „Sfatul specialistului: Întrebări ce ne frământă”, moderator Vîrtosu Lia, psiholog CRREI;
- Program distractiv lunarul tradițiilor de iarnă: „Cadoul fermecat”

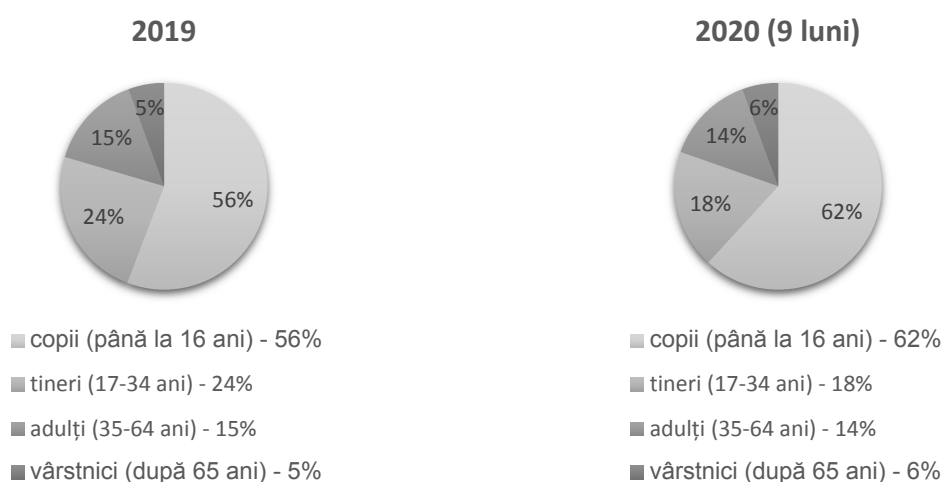
- Programului Săptămânii Cărții și Lecturii pentru Copii cu genericul „Cartea – regina înțelepciunii”. Program:
    - Serata literar- teatralizată „O călătorie în lumea cărții”
    - Ora poveștilor „Și cărțile au suflet, descoperă-mă”.
    - Prezentarea și lecturarea cărții „Îngerii dispar în ploaie” de Aurelian Silvestru
    - Serata muzical-literară „Ion Aldea-Teodorovici – aportul adus literaturii naționale”
    - Excursie interactivă la bibliotecă ” Universul BIBLIOTECA”
  - Programul național Zilele Creangă (01.03-07.03.2019). Genericul: „La bunicul Creangă”. În program:
    - Serată literar –teatralizată „Leagănul bunicilor, leagănul părinților, leagănul meu – Poveștile lui Creangă” (55 participanți)
    - Discuția exhaustivă „Puiul de țaran, Creangă Ionel “ (93 participanți)
    - Serata literară „La bunicul Creangă basmele sunt dulci ” (47 participanți).
 Din numărul total de activități 854 au fost **expoziții**:
  - Anul 2019 – Anul dedicat Familiei, expoziție cu genericul: ”Familia este o capodoperă a naturii și busola care ne ghidează!”
  - Expoziție de carte dedicată lui Alexandru Macedonski, poet, prozator și dramaturg (1854-1920) la 165 de ani de la naștere: „E vremea rozelor ce mor...”
  - Expoziție de carte dedicată lui Aleksandr Pușkin, scriitor rus (1799-1837) la 220 de ani de la naștere: „Eu te-am iubit și poate că iubirea în suflet încă nu s-a stins de tot...”
  - Expoziție de carte dedicată lui Glebus Sainciuc, artist plastic (1919-2012) la 100 de ani de la naștere: „O viață printre măști!”
  - Expoziție de carte dedicată lui Dimitrie Cantemir, scriitor, gânditor, enciclopedist și domnitor al Moldovei (1673-1723) la 345 de ani de la naștere: „Cine întru muritori este atât de învățat, căruia mai multă parte a învățaturii să nu-i lipsească?”
- Activități culturale 2020**
- Oră de poezie „Poezii din desaga lui Moș Crăciun” (25 participanți, Grădinița „Guguță”)
  - Discuția romanului *Doc* (N. Esinencu – 80 de ani de la naștere). (23 participanți, elevi ai LT „M. Eminescu”)
  - Atelier de creație *Primii pași în arta tricotatului*, în cadrul Serviciului de bibliotecă *Arta Lucrului Manual* (8 participanți)
  - Compoziție literar – muzicală „Cultura e floarea educației trecută prin suflet”, către Ziua Națională a Culturii și Ziua Comemorării lui Mihai Eminescu
  - Salon literar-artistic „Citim Eminescu!”. Organizat de BPR *Dimitrie Cantemir* în colaborare cu AO *PRO Femeia*, Școala de Muzică, Liceul Teoretic „V. Alecsandri”. (56 participanți)
  - Ziua ușilor deschise, FabLab Ungheni. Cu participarea studenților de la instituțiile de învățământ profesional tehnic din Ungheni.
  - Laborator practic „Cultura Lecturii. Tehnici și metode de lectură”. (22 participanți, elevi ai LT „V. Alecsandri”)
  - Ateliere de lectură și creație, în baza cărților donate de Asociația *Ovidius* din România, în cadrul Proiectului internațional *Fiecare copil merita o poveste*, desfășurate la grădinița „Steluța” de către Biblioteca pentru Copii Ungheni. *Ziua buldozerului* (28 participanți); *Elmer și Rose* (32 participanți)
  - Lecturi publice „Holocaustul între memorie și istorie - interferențe literare și cinematografice”, (27 participanți, elevi ai LT „M. Eminescu)
  - Atelier de lectură și creație „Basme de Petre Ispirescu”, în cadrul serviciului *Hai să citim o carte*, realizat de către filiala 4 a BPR *D. Cantemir* cu elevii LT „Gh. Asachi”. (12 participanți)
  - Oră literară „Petru Cărare și poeziile lui pentru copii”. Petru Cărare – 85 ani de la naștere. (28 participanți, copii de la grădinița „Steluța”)
  - Lansare de carte *Cioropcani 110. Zestrea satului. Poveștile satului* de Ștefan Susai. (73 participanți)
  - Lecturi comentate: *Timpul care dăinuie* de Marcela Mardare, în cadrul serviciului *Cu cartea la cei mici*, realizat de filiala 4 a Bibliotecii Publice Raionale *Dimitrie Cantemir* la Grădinița „Guguță”. (28 participanți)

- Medalion aniversar „Sub o ploaie de stele”. Gr. Vieru – 85 ani de la naștere. (28 participanți elevi ai LT „M. Eminescu”)
  - Oră literară „Gr. Vieru – poetul dimineții și al bucuriei” (14 participanți, elevi ai LT „Gh. Asachi)
  - *Zilele Creangă*. Expoziții, ore literare, ore de lectură, vizionări de filme cu genericul ”Ion Creangă pe ecranul cinematografic”, victorine, jocuri literare în baza creației crengiene, la BPR *D. Cantemir* și filialele ei
  - Matineu muzical literar „De ziua ta măicuță” (14 participanți)
  - Concurs online *Biblioteca Familiei tale*. Promovarea bibliotecii familiei prin plasarea unei fotografii creative pe pagina de facebook a BPR *Dimitrie Cantemir*
  - Maraton fotografic online dedicat mamelor. Fotografii plasate pe pagina facebook *American Corner Ungheni*
  - Sesiune online *Tehnici de organizare a sesiunilor live*
  - Maraton online de fotografii *Cel mai bun prieten* (fotografii postate pe pagina de facebook *American Corner Ungheni*)
  - Club de conversație live *Studii în SUA*, dedicat tinerilor și tinerelor interesați/te să-și continue studiile în Statele Unite ale Americii. Tinerii au fost îndrumați de către Kaya Koban, fost voluntar al Corpului Păcii în Moldova
  - Maraton de poze *Ziua tatălui în SUA*. Fotografii postate de către voluntari pe pagina facebook *American Corner Ungheni*
  - Campanie informativă online *Colecții editoriale pentru lecturi de vacanță*
  - Serviciu online *Ideii creative în practică*. Pentru părinți și copii au fost prezentate broșurile din seria *Ideii creative*, cu confecționarea unei lucrări
  - Lunar de promovare a lecturii *Istoria unei cărți* (online). Prezentare de carte „Cărțile ecranizate pe parcursul istoriei”
  - Concursul *Cel mai bun eseu despre lectură*
  - Campania *Satul meu citește o carte*
  - Campania *Nici o zi fără gândul la carte* (Revistă bibliografică „V. Mândăcanu - 90 ani de la naștere”, expoziții on-line)
  - Promovarea cărților noi. Lecturi de week-end
  - Tabăra de vară (virtuală). În program: Conversation Club, Screening&Discussion, Keep Calm: it's Game Day, Ways to improve your English”, Q&A session with Livia Covaliov, FLEX Alumni
  - Tabăra de vară „Arta lecturii pentru copii” (Lecturi la aer liber)
  - Laborator creativ online *Pași de creare a unui breloc personalizat la Laser Cutter*
  - Promovarea personalităților Unghenene (pagina Facebook *Biblioteca Ungheni*)
  - Prezentări creative a utilajelor FabLab
  - Campanie *Colecții editoriale la Biblioteca copii*
  - Concursul republican *La izvoarele înțelepciunii, ediția a XXX – a* (etapa raională), consacrată scriitorului Lucian Blaga (19 participanți, elevi ai claselor IX – XII)
  - Zilele Bibliotecii Dimitrie Cantemir (expoziții, revistă informativă, povești digitale)
- Expoziții:**
- Expoziție virtuală *Personalități de origine evreiască*
  - Expoziție virtuală *Ștefan cel Mare și Sfânt – apărător al Porții Creștinătății*
  - Expoziție online a colecției de cărți *Caută animalele*
  - Expoziție virtuală *Scriitorii jubiliari pentru copii*
  - Expoziție virtuală Colecția Best-seller *Biografie*
  - Expoziție virtuală *Scriitorii pentru copii din Republica Moldova*
  - Expoziție de carte on-line *Dimitrie Cantemir – personalitate multilaterală a culturii române și europene*

Activitățile desfășurate de către bibliotecile publice au fost reflectate în presa locală, ziarele *Unghiul* și *Expresul*, pe blogul bibliotecii publice raionale www.bprungheni.wordpress.com și paginile facebook ale instituțiilor.

Satisfacerea promptă și calitativă a cerințelor informaționale ale **utilizatorilor** este unul din scopurile de bază a bibliotecilor publice din raion. Pe parcursul anului 2019 au frecventat bibliotecile 25626 utilizatori, inclusiv 14301 copii (până la 16 ani), 6089 tineri (17-34 ani), 3803 adulți (35-64 ani), 1433 vârstnici (după 65 ani). Repartizați după sexe în 15278 femei și 10348 bărbați. S-au înregistrat 380625 intrări ale utilizatorilor în biblioteci (14,8 per utilizator), 284438 din ele revenindu-le copiilor. Au fost împrumutate la domiciliu și oferite spre consultare în sălile de lectură 655069 documente, inclusiv 413230 copiilor, furnizate on-line 420 documente electronice. În primele nouă luni ale anului 2020 s-au înscris sau și-au reînnoit permisul 12359 utilizatori activi, inclusiv 7638 copii (până la 16 ani), 2297 tineri (17-34 ani), 1729 adulți (35-64 ani), 695 vârstnici (după 65 ani). Repartizați după sexe 7451 femei și 4908 bărbați. Au fost înregistrate 93396 intrări (7,5 per utilizator) și 170502 împrumuturi de documente. Se atestă o scădere a numărului utilizatorilor în anul 2020 datorată situației epidimologice generate de virusul SARS-Co-V-2.

Repartizarea utilizatorilor conform vârstei 2019 - 2020

În calitate de centru biblioteconomic, Biblioteca Publică Raională coordonează **activitatea metodologică și formarea continuă** pentru personalul celor 56 de biblioteci publice din raionul Ungheni. Au fost realizate acțiuni în sprijinul bibliotecilor publice din raion orientate spre perfecționarea și coordonarea serviciilor de bibliotecă; implementarea noului cadru de reglementare în domeniu; intensificarea relațiilor de colaborare între biblioteci și alte instituții preocupate de educarea copiilor; diseminarea informațiilor de specialitate, promovarea experienței avansate; organizarea la nivel raional a unor acțiuni de promovare a bibliotecii, lecturii și cărții:

Serviciul Asistența metodologică de specialitate, potrivit planului de perfecționare profesională, în perioada 2019 – 2020:

- A oferit servicii de consultanță în probleme ce țin de modernizarea și diversificarea serviciilor de bibliotecă și elaborarea portofoliului serviciului modern de bibliotecă. Astfel s-au organizat 2 ateliere zonale și un training raional la subiectul dat, s-au perfectat portofoliile SMB. Bibliotecile din raion prestează în jur de 200 de servicii, în medie câte 3-4 servicii pentru fiecare bibliotecă.
- A inițiat și organizat acțiuni de promovare a lecturii și imaginii bibliotecilor în comunitate:
  - Conferință profesională ”Cartea în concordanță cu profesia: Colorism profesional”;
  - Concursul on-line ”Nici o zi fără gândul la carte”;
  - Concursul raional ”Cartea mea cu tărâmurile magice”;
  - Concursul național, ”Amicii lecturii”, etapa raională.
- A desfășurat și monitorizat întrunirile profesionale în teritoriu:
  - 5 vizite în teritoriu pentru realizarea programului ”Imagina bibliotecilor în comunitate prin prisma realizării ODD”;
  - 4 întruniri zonale cu tematica: *Indicatori de performanță; Educație pentru media; Portofoliul SMB; Informarea alegătorilor.*
  - 2 clăci profesionale Aranjarea cărților la raft în satul Măcărești, s. Cornești.

- A familiarizat comunitatea biblioteconomică cu noile tendințe IT prin organizarea atelierelor de instruire în scopul studierii unor programe utile pentru promovarea cărții și lecturii:
  - Exersarea și cunoașterea programului ArtWord – 20 beneficiari.
  - Cunoașterea platformei de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională Kahoot;
  - Dezvoltarea competențelor de analiză pentru elaborarea regulilor Codului bunelor maniere în spațiul online;
  - Opțiunile suplimentare a platformei de socializare Facebook.
- A oferit consultanță în cadrul proiectelor naționale și internaționale de promovare a cărții și lecturii.
- A oferit consultanță și consiliere solicitanților conferirii/confirmării categoriei de calificare (14 persoane).
- A contribuit la dezvoltarea profesională a personalului prin organizarea a 6 ore metodice; 3 conferințe; 3 seminare; 1 curs *Educație Mediatică* (10 ședințe); 1 curs *Advocacy* (4 ședințe); 1 program de formare profesională de durată medie *Tendințe actuale în activitatea bibliotecilor din Republica Moldova* în colaborare cu USM.

Angajații bibliotecilor din raion au participat și la acțiuni de instruirii și schimb de bune practici organizate de către alte biblioteci, centre de formare, instituții:

- Trainingul ”Ora poveștilor în format tradițional”, Centru de excelență și formare, Biblioteca Națională pentru Copii;
- Conferința internațională ”Biblioteca și educația nonformală”, BNC;
- Trainingul ”Consolidarea presei independente”, BPR ”M. Sadoveanu”, Strășeni;
- Trainingul ”Portofoliul SMB”, Centrul de Formare Profesională Continuă a BNRM;
- Trainingul ”Algoritmul elaborării strategiei de dezvoltare a bibliotecilor publice” CFPC BNRM;
- Trainingul ”Tehnici de dezvoltare a competențelor de cultura lecturii”, CFPC BNRM;
- Curs de educația media. Formare de formatori (10 ateliere), în cadrul proiectului ”Consolidarea presei independente” ABRM în parteneriat cu IREX Europa și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;
- Atelierul de formare centrat pe literație din cadrul programului pilot de încurajare a lecturii în grădinițe și acasă „Fiecare copil merită o poveste”. Iași, Fundatia Progress și Asociația OvidiuRo.
- Conferința Națională zonală online *Biblioteca anului 2020. Consolidare, interconectare, participare.*

Au fost efectuate două vizite de studiu la Nod-maker space, București și Fablab Iași.

Performanțele bibliotecilor publice din raion au fost prezentate printr-o serie de comunicări în cadrul întrunirilor profesionale naționale:

- Conferința de totalizare a proiectului ”Promovarea informării alegătorilor”, Manciu Aliona
- Atelierul ”Kahoot”, Manciu Aliona, BPR ”D. Cantemir”, Academia Tinerilor Bibliotecari
- Atelierul ”Speed dating”, Manciu Aliona, BPR ”D. Cantemir”, Forumul Formatorilor
- *Biblioteca și rolul ei în comunitate*, Cebotaru Elena, Biblioteca Publică Drujba, Conferința Asociației Bibliotecarilor din RM. ”Dezvoltare. Impact. Sustenabilitate”
- Programul „Fiecare copil merită o poveste”. Cononov Rodica, filiala 4, BPR ”D. Cantemir”. Conferința ABRM. ”Dezvoltare. Impact. Sustenabilitate”
- *Advocacy în favoarea comunității*, Maler Ecaterina, Biblioteca Publică Hristoforovca, Conferința ABRM. ”Dezvoltare. Impact. Sustenabilitate”
- *Sporirea vizibilității bibliotecii „Dimitrie Cantemir” Ungheni – impact pe termen lung*, Nadejda Mihai, BPR ”D. Cantemir”, Conferința Zonală „Anul Biblioteconomic 2019 – fundamentări pentru ziua de mâine a Bibliotecii”, or. Călărași.

La Concursul Național „Bibliotecarul Anului 2019”, organizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, Elena Cebotaru, șef Biblioteca Publică din satul Drujba, a fost declarată învingătoare la categoria biblioteci comunale/sătești.

Activitatea informativ-bibliografică a Bibliotecii Publice Raionale „D. Cantemir” este orientată spre creșterea cantității și calității informației, îmbunătățirea și diversificarea serviciilor, crearea unor noi instrumente de acces la informație pentru comunitate. Serviciul îmbină serviciile tradiționale cu cele electronice, difuzează informația pe care o colecționează, organizează, prelucrează, contribuind la

satisfacerea completă și pertinentă a cererilor de informare ale utilizatorilor, oferind beneficiarilor un spectru larg de servicii, accesibile și de calitate.

Prelucrarea analitică a informațiilor are un rol important în asigurarea accesului la informația stocată în colecțiile Bibliotecii. Fiecare din cele **2 cataloage** (alfabetic și sistematic) și **6 fișiere** (analitic, după titlu, personalii, sărbători, R-nul Ungheni în presă, personalități unghenene) existente în bibliotecă prezintă colecțiile sub un anumit aspect. Ele au putut fi consultate de către utilizatori. În perioada raportată, s-a efectuat zilnic consultarea și fișarea publicațiilor periodice și documentelor intrate în bibliotecă. Ca rezultat al prelucrării informațiilor s-au efectuat:

- 2150 Înregistrări bibliografice noi, surse importante pentru sistemul de informare a beneficiarilor;
- 201 fișe cu descrierea publicațiilor noi intrate în bibliotecă pentru Fișierul documentelor la titlu.
- 3831 completări a aparatului bibliografic (intercalarea fișelor în catalogul alfabetic, sistematic, fișiere)
- 450 excluderi ale fișelor din fișiere la seriile casate.

Au fost soluționate cereri în regim tradițional și automatizat, cu utilizarea bazelor de date stocate în sistemul propriu, precum și a bazelor de date externe. Asistența informațională a beneficiarilor în procesul de regăsire a informației pe Internet, cataloage și fișiere clasice (conform cerințelor cititorilor) se face fie direct, fie prin telefon sau e-mail (în funcție de solicitare).

- Cereri onorate - 1200
- Cereri neonorate - 230 (lipsa documentelor în fondul bibliotecii – în deosebi domeniul literatură artistică și programul școlar)

Au fost integrate și create resurse noi în SIBIMOL (Catalogul Național Colectiv Partajat) din colecția de carte în limba rusă și documentele noi intrate în bibliotecă.

Conform cerințelor grupelor de utilizatori s-au organizat Tururi în bibliotecă. Una din formele de formare a culturii informaționale sunt consultațiile, acordate zilnic în mod individual sau unui grup de utilizatori.

La intrarea documentelor noi în bibliotecă sunt organizate expoziții de carte **Cărți noi**. Organizarea expozițiilor-eveniment, tematice, date remarcabile, comemorării nașterii unor personalități marcante desfășurate lunar, au înviorat mult interesul publicului față de cultura națională, au îmbunătățit simțitor și vizibil imaginea Bibliotecii în comunitate. Multe dintre expoziții au fost adevărate evenimente, însoțite de programe de activități, ce cuprind acțiuni informaționale și publicitare. Scopul lor a fost întregirea imaginii evenimentelor culturale, care au avut loc nu numai în țară ci și în întreaga lume. Bibliotecile publice din raion au organizat peste 1000 expoziții. Cărțile noi intrate în colecțiile BPR „D. Cantemir” au fost promovate și online prin intermediul paginii de facebook **Bibliotecarul recomandă**.

Pentru o mai bună valorificare a documentelor noi de bibliotecă a fost editat **Buletinul informativ nr. 13: Intrări noi în colecția BPR „D. Cantemir” 2017-2018 / alc.: Elena Struc, șef serviciu informativ-bibliografic.- Ungheni, 2019.- 32 p.**, o bibliografie curentă cu o periodicitate anuală, destinată diverselor categorii de beneficiari: liceeni, profesori, lucrători în domeniul culturii și artei, oameni de creație, studenți etc. Buletinul este alcătuit în baza descrierilor bibliografice a documentelor intrate în fondul Bibliotecii. A fost repartizat instituțiilor de învățământ: licee, școala profesională, colegii, bibliotecilor școlare.

În scopul promovării personalităților marcante unghenene în 2019 a apărut de sub tipar ediția a III-a a Ghidului biobibliografic: **Pământeni noștri. Personalități unghenene: Ghid biobibliografic / Bibl. Publică Raională „D. Cantemir”, Serviciul informativ-bibliografic; alcăt.: Elena Struc.- Ed. a 3-a.- Chișinău: S. n., 2019 (Tipogr. „Bons Offices”).- 72 p.: fot. Bibliogr. 196 ex.** La cele 72 personalități marcante incluse în ed. a II-a a Ghidului s-au alăturat încă 52 personalități de valoare originare din raionul Ungheni. Activitatea de memorie și cunoaștere locală a mai cuprins și elaborarea bibliografiei **Ungheni: Bibliografie/ alc.: Elena Struc, șef serviciu informativ-bibliografic.- Ungheni, 2020.- 56 p.**

La Concursul profesional „Cea mai reușită lucrare bibliografică dedicată comunității locale”, au participat 7 biblioteci publice teritoriale: Frăsinești, Todirești, Rezina, Sinești, Bușila, Hîrcești, Măgurele. Scopul concursului a fost promovarea comunității prin lectură și familiarizarea utilizatorilor cu memoria locală.

Pe parcursul anului 2019 au fost efectuate lucrări de **reparație** curentă la 18 instituții în valoare de 96 mii lei. De reparații capitale au beneficiat 2 biblioteci: Alexeevca – 47,0 mii, Măcărești – 57,0 mii lei. La Biblioteca Publică Raională au fost efectuate lucrări la sistemul de încălzire (55,0 mii lei). În anul 2020 au fost efectuate lucrări de reparație curentă la 11 instituții în valoare de peste 13,0 mii lei și reparație capitală

la 9 instituții, în valoare de peste 392,0 mii lei. La finele anului curent, edificiile a 10 biblioteci publice necesitau reparații capitale, inclusiv sediul Bibliotecii Publice Raionale. Conform *Raportului de expertiză* cu privire la starea tehnică a clădirii bibliotecii, în scopul efectuării reparației capitale a acoperișului, întocmit în anul 2019, „acoperișul de tip șarpantă este în stare tehnică nesatisfăcătoare, structura de rezistență este fără schemă de lucru determinată, învelitoarea din foi ondulate de ardezie manifestă un grad avansat de uzură fizică și s-a depășit durata normativă de exploatare; structura portantă a acoperișului manifestă deformații evidente în formă de curburi inadmisibile ale elementelor și devieri esențiale de la poziția inițială; streășina mică nu asigură protecția pereților de la acțiunea directă a apelor pluviale”, drept urmare se impune „executarea reparației capitale a acoperișului cu schimbarea totală a structurii portante și învelitorii”.

Cu mobilier, în valoare de 213,7 mii lei, din buget și resurse financiare atrase din cadrul proiectelor, au fost dotate 15 biblioteci publice. Numărul de locuri oferite utilizatorilor pentru lectură, studii, alte activități este de 964. 54 biblioteci dețin 200 de calculatoare, inclusiv pentru beneficiari 177. La dispoziția acestora sunt 56 de imprimante multifuncționale, 5 imprimante și 17 tablete. Cu suportul Programului Novateca, Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională(USAID) și Ambasadei Suediei, pentru a oferi acces la inovație și tehnologii, în incinta BPR a fost creat Centrul Inovativ Laboratorul FabLab, dotat cu imprimantă 3D, vinyl cutter, laser cutter, mașină de cusut programabilă, set de robotică, 2 calculatoare. BPR mai dispune de 3 aparate foto digitale, 5 proiectoare, 4 ecrane, 5 imprimante (2 color). Dotarea bibliotecilor cu calculatoare conectate la internet, în mare parte prin intermediul Programului Novateca, a facilitat practicarea serviciilor de bibliotecă în perioada pandemică.

Confortul termic este asigurat beneficiarilor în perioada rece a anului centralizat la 22 instituții. 7 instituții se încălzesc cu sobe, 27 cu diverse aparate electrice – cămine electrice(14), convectoare(11), aparate de aer condiționat(2), fapt ce nu permite asigurarea confortului necesar tuturor utilizatorilor și condițiilor adecvate de muncă angajaților.

În bibliotecile publice își desfășoară activitatea 95 de angajați(în echivalent norme întregi 86,75), dintre care 74 personal profesional de bibliotecă (69,75 norme). 12 bibliotecari sunt salariați pe 0,5 norme iar 3 pe 0,75. Structurați pe categorii de vârstă: până la 25 ani: 0; 25 – 49 ani: 29; 50 – 64 ani: 33; 65 de ani și peste: 12 angajați. Cu studii superioare sunt 31 de angajați, inclusiv 11 de specialitate, 43 au studii medii (18 de specialitate). Categorie de calificare dețin 35 de bibliotecari, din care: 2 categoria superioară, 18 categoria I, 14 categoria II. Momentan nu activează din lipsă de angajați două biblioteci publice – Biblioteca Publică or. Cornești și Biblioteca Publică Cornova. Aplicarea Legii 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar a generat o serie de nemulțumiri în rândul angajaților din domeniul culturii. Autoritățile publice locale de nivel I au interpretat și aplicat în mod diferit prevederile legii. În majoritatea cazurilor (38 din 50), directorii de bibliotecă au fost salariați ca bibliotecari sau bibliotecari principali, chiar dacă potrivit Legii 160/2017 cu privire la biblioteci, conducerea acestora este exercitată de către director. Astfel, persoane ce exercită aceeași funcție și aceleași atribuții sunt salarizate pe diferite niveluri. În unele localități s-a redus norma de la o unitate la 0,75 - 0,5 unități. Nici explicația din 12.02.2019 expediată de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nu a fost în măsură să-i convingă pe toți reprezentanții APL de nivel I. Criza pandemică a constituit un pretext pentru unele APL de nivel I, de a sista activitatea bibliotecilor publice pentru o perioadă mai îndelungată chiar dacă Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică a dispus reluarea, începând cu data de 1 iunie, activității bibliotecilor.

Priorități pentru anul 2021:

Accelerarea implementării serviciilor inovative relevante comunității unghene

Asigurarea formării competențelor privind utilizarea și aplicarea tehnologiilor emergente și inovative

Reașezarea activității bibliotecare în conformitate cu noul cadru legal, strategic și de reglementare

Diversificarea resurselor, produselor și serviciilor oferite de către biblioteci

Promovarea și implicarea în realizarea Agendei ONU 2030

Dezvoltarea competențelor bibliotecarilor și utilizatorilor prin instruire non-formale.

Șef interimar secție

Vadim Pîslaru